

Motion till riksdagen 2025/26:1358

av **Sanna Backeskog m.fl. (S)**

Trygg vårdkedja – skydd av personal och stopp för vansinnesdåden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett nationellt program för trygghet och säkerhet i hela vårdkedjan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett flertal händelser under 2025 visar att det finns akuta brister i tryggheten för vårdpersonal och i vårdkedjans förmåga att hantera våldsamma situationer. Parallellt med behovet av ett långsiktigt psykiatriluft måste tryggheten för vårdmedarbetare, till exempel ambulanspersonal, stärkas här och nu.

När ambulanspersonal och andra vårdyrken utsätts för hot och våld i tjänsten innebär det inte enbart en risk för de enskilda arbetstagarnas liv och hälsa, utan även för patienternas möjlighet att få vård. Incidenterna påverkar tilliten till vårdsystemet och skapar osäkerhet i verksamheter som bygger på nära möten med människor i kris.

Ett nationellt program för trygghet i vårdkedjan motiveras av behovet att systematiskt stärka skyddet för vårdpersonalen och samtidigt åtgärda de brister som finns i psykiatrins riskbedömningar och informationsflöden. Programmet bör innehålla följande delar:

Skydd för personalen som är först på plats: Ambulanspersonal arbetar ofta i situationer med hög risknivå, men saknar idag tillräckliga verktyg för att skydda sig själva. Ett nationellt system för riskklassning i larmkedjan, i kombination med tydligare rutiner för samverkan mellan SOS Alarm, polis och regioner, är nödvändigt för att skapa en grundläggande säkerhet.

Obligatoriska riskbedömningar: Vålds- och riskbedömningar vid inskrivning, permission och utskrivning inom psykiatri är en grundläggande åtgärd för att förhindra

att personer med kända riskbeteenden lämnas utan tillräcklig tillsyn eller uppföljning. Ett enhetligt nationellt instrument behöver införas och följas upp.

Kontinuitet i vården: En stor andel av de allvarliga incidenterna sker i samband med vårdövergångar. För att motverka detta krävs särskilda uppföljningsinsatser, exempelvis inom 72 timmar och 30 dagar efter utskrivning, samt strukturer som vårdcoacher och team som tar ett samlat ansvar för individen.

Informationsdelning: Sekretessregler får inte utgöra ett hinder för att skydda personal vid kända risker. Förtydliganden kring möjligheten att dela och flagga relevant riskinformation mellan vården, larmcentraler och polis är därför en nödvändig del i en trygg vårdkedja.

Incidentrapportering: Ett enhetligt och obligatoriskt nationellt system för rapportering av hot och våld i vården behövs för att identifiera mönster, följa upp insatser och driva på förbättringsarbete.

Motivet för en trygg vårdkedja är att skapa förutsättningar för en säker arbetsmiljö och samtidigt höja kvaliteten i psykiatrins riskhantering. Detta är en central del i att värna tilliten till vården och i att förebygga allvarliga händelser som får konsekvenser för både personal och patienter.

Sanna Backeskog (S)

Patrik Lundqvist (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Linnéa Wickman (S)